

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.04.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ Бизнесът иска и програми за излизане от кризата

До няколко седмици Фонд на фондовете ще предостави нов гаранционен продукт от 170 млн. лева гаранции на банките, като се очаква в следващата една година те да обезпечат портфейл от 850 млн. лева кредити в подкрепа на фирми, стартъпи, социални групи, фондове за градска среда.

Тази гаранционна схема е специално създадена, за да отговори на ликвидните нужди на малките и средни предприятия в момента на криза. Това ще са предимно оборотни средства, предоставени под формата на дългосрочни кредити за срок до 10 години.

Друга мярка в помощ на бизнеса е вече придобилата популярност като 60/40.

"В други страни има 70-80% заплащане, но не и 100%, което е сборът от 60+40. Забелязах мнения при синдикатите, които не се различават от нашите. Важно е и как ще се подготвим, за да започнем работа след кризисните месеци".

Това каза за "Денят ON AIR" зам.-председателят на АИКБ Никола Зикатанов.

По думите му трябва да се разработят програми за излизане от кризата.

"Искаме разрешаване дейността на малки хотели при стриктно спазване на изискванията. Логистичните бази трябва да се дефинират като критична инфраструктура", коментира той за Bulgaria ON AIR.

"Бизнесът е различен, според сектори, както и състоянието на предприятията. Ако някой може да отговори на въпроса колко ще продължи пандемията... аз не мога. Ние искаме в този определен бюджет да има преформатиране на средствата и това да става правилно. Немалко от освободените работници нямат право на обезщетение", посочи още зам.-председателят на АИКБ.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[Dnes.bg](#)

✓ Бизнесът иска програми за излизане от кризата

Немалко от освободените работници нямат право на обезщетение, посочи Никола Зикатанов

До няколко седмици Фонд на фондовете ще предостави нов гаранционен продукт от 170 млн. лева гаранции на банките, като се очаква в следващата една година те да обезпечат портфейл от 850 млн. лева кредити в подкрепа на фирми, стартъпи, социални групи, фондове за градска среда.

Тази гаранционна схема е специално създадена, за да отговори на ликвидните нужди на малките и средни предприятия в момента на криза. Това ще са предимно оборотни средства, предоставени под формата на дългосрочни кредити за срок до 10 години.

Друга мярка в помощ на бизнеса е вече придобилата популярност като 60/40.

"В други страни има 70-80% заплащане, но не и 100%, което е сборът от 60+40. Забелязах мнения при синдикатите, които не се различават от нашите. Важно е и как ще се подготвим, за да започнем работа след кризисните месеци". Това каза за "Денят ON AIR" зам.-председателят на АИКБ Никола Зикатанов.

По думите му трябва да се разработят програми за излизане от кризата.

"Искаме разрешаване дейността на малки хотели при стриктно спазване на изискванията. Логистичните бази трябва да се дефинират като критична инфраструктура", коментира той за Bulgaria ON AIR.

"Бизнесът е различен, според сектори, както и състоянието на предприятията. Ако някой може да отговори на въпроса колко ще продължи пандемията... аз не мога. Ние искаме в този определен бюджет да има преформатиране на средствата и това да става правилно. Немалко от освободените работници нямат право на обезщетение", посочи още зам.-председателят на АИКБ.

✓ Добрин Иванов, АИКБ: Обвързването на заплащането на нощния труд с минималната работна заплата не е справедлив механизъм

Обвързването на заплащането на нощния труд с минималната работна заплата не е справедлив механизъм. Това каза в интервю за Агенция „Фокус“ изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов.

По думите му нощният труд в действителност е нископлатен, но трябва да се мисли за механизъм, по който да бъде индексирани и справедливо определян размерът на заплащането му. Според Иванов начинът не е обвързване с размера на минималната работна заплата, каквото беше предложението на Министерски съвет. В началото на март месец социалният министър Деница Сачева обяви, че предложението на правителството, което вече бе внесено в НСТС, е заплащането за час нощен труд да се равнява на 0.15 % от минималната работна заплата за страната.

„Не смятаме, че обвързването му с минималната работна заплата е справедливо определяне, при положение, че тя се определя по административен ред. Размерът на минималната работна заплата не е обвързан с обективни показатели като ръст на производителността, ръст на цената на инфлацията, на живота и т.н. Тя се определя с решение на Министерски съвет. И не е възможно да обвържем друга категория доплащане или плащане на труд с такава, която се определя по административен ред“, обясни изпълнителният директор на АИКБ.

[Financebg.com](#)

✓ АИКБ предлага мерки за смекчаване на последиците от кризата

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) предлага Тристранката да обсъди мерките за смекчаване на икономическите последици от извънредното положение върху икономиката.

Те настояват още от сега да започне разработване на план за излизане от кризата, в който да се посочат мерките, които ще се вземат след приключване на извънредното положение. АИКБ предлага мерки за смекчаване на последиците от кризата.

От АИКБ искат още отлагане на ДДС върху неплатени фактури, за времето на извънредно положение работодателят да не дължи осигурителна вноска за всеки работник, както и мерки за насърчаване на туризма, и мерки за безвъзпрепятствено придвижване на стоки, информира news.bg.

В тази връзка те предлагат и редица мерки:

Мерки от общ характер

- Прекратяване на задължението за заплащане на ТБО и данък сгради за затворени обекти и предприятия за периода, за който те са прекратили дейността си.
- Извънредна еднократна компенсация от 1000 лева за самонаети, микропредприятия с до 9 заети включително, за т. нар. независими работещи, както и за артистите – изпълнители (опера, театър и пр.).
- Още от сега да започне разработване на програма за излизане от кризата, като се набелязват мерките, които ще трябва да се прилагат след вдигането на извънредното положение. Поне ориентировъчно да се планират необходимите финансови и други ресурси за осъществяване на програмата. Обезателно да се заделят финансови ресурси за нуждите на експресните статистически изследвания, които да дадат картина с по-висока точност за щетите, нанесени от кризата на предприятията към датата на вдигане на извънредното положение, за да може в спешен порядък да се актуализират мерките в програмата за излизане от кризата, както и техния мащаб.
- Отлагане на ДДС върху неплатените фактури.
- За периода от обявяване на извънредното положение до неговата отмяна осигурителната вноска за сметка на работодателя за всеки работник да не се дължи.
- Експресно подпомагане (финансово или материално) за санитарно-хигиенни мероприятия и осигуряване на лични предпазни средства и дезинфектанти според броя на заетите на трудов договор преди обявяването на извънредното положение.

Мерки в сферата на насърчаване на туризма

- Облекчено издаване на визи на основните групи туристи – като например руски, при пристигането им в България, на място.
- Разрешаване на дейността на малки семейни хотели и ресторанти при стриктно спазване на отстоянията и изискванията за безопасност.
- След нормализирането на ситуацията да се проведе масирана маркетингова кампания за представяне на страната като туристическа дестинация. Да се потърсят и въведат механизми за насърчаване на българите да пътуват вътре в страната.
- Да се осигурят средства за дължимите наеми за неработещи обекти (там, където наемодател са държавата и общините, те да се откажат от наема за срока на извънредното положение).

Мерки за осигуряване на безпрепятственото движение на стоки и товари

- Въвеждане на електронни товарителници. България е ратифицирала Допълнителния протокол към Конвенция CMR относно електронната товарителница (влязъл в сила на 05.06.2011 г.), с което на практика са поставени основите за нейното приложение на територията на страната. Използването на електронната пред хартиената товарителница води до пестене на време, по-добра отчетност, по-добър контрол от страна на държавните органи, има екологичен ефект и води до подобрене в междуфирмената задължнялост и би имало и ефект по

отношение ограничаването на хартиения документооборот, разглеждан като потенциален преносител на вируса COVID-19 между всички участници в подготовката, изпълнението, приключването и контролирането на дадена транспортна операция.

- За времето на кризата с COVID-19 логистичните бази да се разглеждат като обекти от критичната инфраструктура на страната, по смисъла на дефинициите, дадени в Допълнителните разпоредби на Наредбата за реда, начина и компетентните органи за установяване на критичните инфраструктури и обектите им и оценка на риска за тях (Обн. ДВ., бр. 81 от 23 октомври 2012 г.).
- Поради тежките загуби в областта на туризма, таксиметровия превоз и друг превоз на пътници да се отменят от държавата 80% от дължимите осигуровки за работещите от тези браншове.

Мерки за подкрепа на допълващите образователни дейности

- Преразглеждане на Приложението към чл. 2, ал. 1, т. 2 на ПМС 55 от 30.03.2020 г. с цел включване на частните фирми в сектора на други/помощни дейности в образованието (код 85.4, 85.5 и 85.6), в частност – центрове за професионално обучение; детски центрове; занимални; школи; спортни, културни и артистични дейности с деца и младежи и др.

В настоящото постановление гореизброените са изключени от достъп за кандидатстване по мярката 60/40, тъй като попадат в сектор Образование, макар и да са спрени със заповед на Министъра на здравеопазването от 13.03.2020 г., т. 4., която постановява преустановяване на „всякакви групови форми на дейност и работа с деца и ученици, извън системата на предучилищното и училищното образование, които се организират и провеждат от физически и юридически лица, независимо от правно-организационната им форма“.

Настоящата формулировка поставя всички доставчици на допълващи образователни услуги, които не получават държавна субсидия, в неравнопоставено положение и е предпоставка за съкращаване на много работни места и фалиране на малкия бизнес.

Необходими изменения и допълнения в Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. (ЗМДВИП):

5.1. В § 4., т. 2:

5.1.1. Заглавието да се измени, както следва: думата „преустановяване“ да се замени с думата „спиране“ и да придобие следната редакция: „Спиране на работата при обявено извънредно положение“

5.1.2. Текстът на алинея 120в да придобие следната редакция:

„Когато при обявено извънредно положение са въведени противоепидемични мерки, ограничаващи пряко или косвено упражняваната дейност, работодателят може със заповед да спре работата на предприятието, на част от него или на отделни работници или служители.“

Действащата редакция на алинея 2 урежда несъществуваща хипотеза, с която работата на предприятието или на част от него се преустановена със заповед на държавен орган. За работодателя се създава задължение да не допуска работниците или служителите до работните им места за периода, определен в заповедта. Със Заповед РД-01-124 от 13.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването не се преустановява работата на предприятията, а се преустановяват посещенията в редица обекти. Предложената редакция на чл. 120в отразява действителната ситуация.

5.2. В ПЗР ЗМДВИП, § 4., т. 3, буква „а“:

Ал. 2 на чл. 138а да бъде изменена и допълнена, както следва:

„(2) В предприятието, в част от него или за отделни работници или служители работодателят може да установи за целия период на обявено извънредно положение или за част от този период непълно работно време за работниците и служителите, които работят на пълно работно време.“

Предложената редакция позволява гъвкавост на работодателя при установяване на непълно работно време, съобразно реалната си необходимост.

5.3. В ПЗР ЗМДВИП, § 4., т. 4:

Алинея 1 на чл. 173а да бъде изменена и допълнена, както следва:

Думите „със заповед на работодателя или със заповед на държавен орган“ да бъдат заличени, а думата „преустановена“ да бъде заменена с думата „спряна“ и текстът да придобие следната редакция:

„(1) Когато поради обявено извънредно положение е спряна работата на предприятието, на част от предприятието или на отделни работници и служители, работодателят има право да предостави платения годишен отпуск на работника или служителя и без негово съгласие, включително на работник или служител, който не е придобил 8 месеца трудов стаж.“

5.4. В ПЗР ЗМДВИП §4., т. 5.

5.4.1. Заглавието да бъде изменено, както следва:

„Обезщетение при спиране на работата и при установено непълно работно време при обявено извънредно положение“

5.4.2. Текстът на чл. 267а да бъде изменен, както следва:

„Чл. 267а. (1) За времето на спиране на работата в случаите по чл. 120в, както и при установяване на непълно работно време от работодателя по чл. 138а, ал. 2 от Кодекса на труда, работникът или служителят има право на парично обезщетение по реда на §6 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. Периодът на спиране на работа се зачита за трудов стаж.“

(2) При въвеждане на непълно работно време от работодателя по чл. 138а, ал. 2 от Кодекса на труда размерът на паричното обезщетение се определя пропорционално на неотработеното време.“

5.5. В ПЗР ЗМДВИП §5

Добавя се нова т. 3 със следното съдържание:

1. В чл. 9 ал. 2 се добавя нова т. 6:

„т. 6. през което лицето е получавало парично обезщетение по чл. 267а КТ.“

С предлаганото изменение се предвижда периодът на получаване на обезщетение по реда на чл. 267а да се зачита за осигурителен стаж, без да се дължи внасяне на осигурителни вноски.

5.6. В ПЗР ЗМДВИП § 6

Текстът да придобие следната редакция:

- 6. (1) По време на действието на този закон, но за срок не по-дълъг от три месеца, Националният осигурителен институт превежда парично обезщетение в размер на 60 на сто от размера на осигурителния доход за месец януари 2020 г. на лица, осигурени по чл. 4, ал. 1, т. 1 от Кодекса за социално осигуряване от осигурители, отговарящи на критерии, определени с акт на Министерския съвет. Средствата се превеждат по банков път на съответните осигурени лица в срок до 5 работни дни въз основа на предоставена от Агенцията по заетостта писмена информация.

(2) Средствата, превеждани по реда на ал. 1, са за сметка на фонд „Безработица“ на държавното обществено осигуряване.

(3) Осигурителите по ал. 1 подават до Агенция по заетостта информация за лицата, попадащи в режима по чл. 120в или 267а по ред и условия, определени в акт на Министерския съвет.

5.7. Да се създаде точка в ПЗР ЗМДВИП със следното съдържание:

„Дължимите обезщетения на осигурените лица, посочени в заявленията, подадени по реда на §6. от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., преди влизане в сила на този закон, се изплащат по реда на този закон.“

С предложения текст се уреждат случаите на вече подадените заявления.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ Румен Радев обсъди с румънския си колега доставките на храни и суровини

Ефективните доставки на храни и суровини в условия на кризата заради коронавируса обсъдиха по телефона президентите на България и Румъния Румен Радев и Клаус Йоханис.

Двамата смятат, че взаимната подкрепа е ключово условие за смекчаване на негативните ефекти от икономическата криза.

Президентите са обсъдили сътрудничеството между България и Румъния в поддържането на ефективни „зелени коридори“ за транспорт и доставки на стоки, храни, лекарства и оборудване от първа необходимост.

Радев е поставил въпроса за разрешаване на износа от Румъния за България на суровини, необходими за производството на фуражи, което се очаква от българските животновъди. Йоханис се ангажира с този въпрос и изрази очакването си той да бъде разрешен през следващите дни.

Бързото въвеждане и прилагане на социални и икономически мерки в подкрепа на губещите своите работа и доходи граждани, също беше сред акцентите на разговора.

По-рано днес президентът Радев обсъди по телефона конкретни съвместни мерки по преодоляване кризата, породена от коронавируса, и със сръбския си колега Александър Вучич.

✓ МС одобри Доклад за състоянието на отбраната през 2019-а година

Министерският съвет одобри Доклад за състоянието на отбраната и въоръжените сили през 2019-та година. Като предизвикателства докладът отчита попълването на вакантните длъжности и модернизацията.

Документът трябва да бъде разгледан и приет от парламента и е само за сведение. През 2019-та година бяха платени около 2,2 милиарда лева за нови изстребители.

Движение имаше и по модернизацията на флота и сухопътните войски. През 2019-а година министерството отчете, че има повече постъпващи, отколкото напускащи военни.

✓ Десет нови временни офиси към Бюрата по труда работят заради Covid-кризата

В Бюрата по труда - носете попълнени заявления и личната си карта

Десет са новоразкритите временни офиси към Бюрата по труда в страната. Това се налага заради големия брой новорегистриращи се безработни във връзка с кризата с Covid-19.

Новите офиси ще работят в периода на извънредното положение, в делничните дни от 8.30 до 17 часа.

Два от тях са във Варна, и по един в София, Благоевград, Сандански, Габрово, Пловдив, Русе, Стара Загора и Хасково.

Советите за по-бързо регистриране

Советът към хората, които се регистрират на място в Бюрата по труда, е да носят попълнени заявления - образците могат да се изтеглят от сайта на Агенцията по заетостта, както и личната си карта, за да се съкрати времето за обслужване.

Отправя се призив към работодателите, които съкращават персонал, да съдействат на хората, като им предоставят образците и помогнат за попълването на документите.

Освен в Бюрата по труда на място, заявленията за регистрация безработните могат да изпратят по пощата или с куриерска служба, или като сканират заявлението и го изпратят по електронната поща на Бюрото по труда.

Бизнесът също може да изпрати заявленията на съкратените по имейл на адреса на Бюрото по труда, в което се прави регистрацията. Важно е да се знае, че при този вариант хората ще се регистрират, но трябва да подадат и заявление в НОИ за обезщетението.

То може да се изтегли от страницата на Института, да се попълни и също да се изпрати от работодателя чрез лицензиран пощенски оператор или системата за сигурно електронно връчване към териториално поделение на НОИ.

Хората, които самостоятелно попълват заявленията у дома си, също могат да ги изпратят.

✓ МВФ одобри нов механизъм за краткосрочна помощ на страните

Международният валутен фонд одобри създаването на механизъм за предоставяне на краткосрочна ликвидност в помощ на страните в борбата с икономическите последици от пандемията от коронавирус, заяви управляващият директор на МВФ Кристилина Георгиева.

„Изпълнителният ни съвет одобри създаването на краткосрочна линия за ликвидност, която да укрепи допълнително световната мрежа за финансова сигурност като част от отговора на МВФ в условията на пандемията“, каза Георгиева цитирана от пресслужбата на фонда.

По думите ѝ, механизмът е предпоставя възобновяеми гаранции за страните членки, които се нуждаят от умерена краткосрочна подкрепа на платежния баланс. Държавите ще получат достъп до 145% от квотата си. Очаква се, че мерките ще помогнат за засилване на ликвидността им и за по-доброто разпределение на ресурсите в самия фонд,

✓ ЕЦБ и Загреб сключиха суапова линия за 2 млрд. Евро

Европейската централна банка и Хърватската народна банка сключиха суапова линия за 2 милиарда евро, съобщиха от Франкфурт.

Суаповата линия ще е валидна до края на декември 2020 година, а максималният ѝ матуритет - три месеца. Суаповата линия е инструмент, в който при нужда Загреб може да получи еурова ликвидност.

От Европейската централна банка допълват, че Хърватия е страна, която се подготвя за членство във валутния механизъм ERM II.

България ще подаде молба за членство в този механизъм до края на април. Това бе анонсирано наскоро от премиера Бойко Борисов, който коментира, че страната ни ще има достъп до „суапови плащания“ и даде пример с Дания, която към момента е единствената страна - членка на валутния механизъм, която е извън еврозоната.

Въпреки че след това темата не бе коментирана от българското правителство, експерти предположиха пред „Хоризонт“, че България също се стреми към подобен инструмент. Това е предпазна мярка, която би ни помогнала при евентуално неблагоприятно стечение на обстоятелствата около кризата с Covid-19 и икономическите трудности, които тя предизвиква за страната ни.

БНТ

✓ Няма да затварят областните градове за Великден

"Има заповед на министър Ананиев, която е в сила и която се спазва, тя е в сила и ние я спазваме. Затова уточнявам - няма да бъде издавана нова заповед. Вчера хората се юрнаха. На изхода на София беше страшно. Не разбират ли каква е опасността тези хора. Но насила можеш да вземеш, а не да дадеш". Това заяви главният секретар на МВР главен комисар Ивайло Иванов.

Той даде брифинг в Министерския съвет заедно с директора на Главна дирекция „Национална полиция“ главен комисар Христо Терзийски, директора на СДВР старши комисар Георги Хаджиев, и директора на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ главен комисар Николай Николов.

Няма да бъдат затваряни областни градове.

Тъй като има 4 почивни дни, се предполага, че повече предприятия, държавни служби и т.н. не работят и основанието за напускане или влизане в областните градове "отиване на работа" ще отпадне.

Комисарят заяви, че от направените на случаен принцип проверки на декларации, които са оставени на КПП-тата на областните градове, /проверени са 9312 декларации/, е установено, че 641 лица, посочили основание, че отиват на работа, нямат сключени трудови договори за извършване на такъв вид дейност. 80 лица са посочили, че отиват на работа, а в същото време са регистрирани в бюрата за безработни.

Ивайло Иванов - главен секретар на МВР: Моят призив е: Не се опитвайте да заблудите никой, заблуждавате само себе си! Останете си къщи. Когато сме живи и здрави, когато сме добре, всеки ден е празник, ще има време да видим нашите родители, нашите близки и приятели, ще има време пак да излезем на заведение, да се съберем с добра компания, но нека не опропастваме това, което постигнахме от 13 март досега.

Директорът на Главна дирекция "Национална полиция" главен комисар Христо Терзийски заяви, че ще се увеличи броят на служителите на пунктовете, за да не се допусне безцелно и неаргументирано движение на хора и автомобили в различни посоки на страната.

Той заяви, че ще се охраняват близо 4000 православни храма, като ще се засили полицейското присъствие в региона, за да не се допусне нарушение от гледна точка на масово събиране, от друга страна, да се следи за изпълнението на противоепидемичните мерки.

Служителите на "Пътна полиция" също ще работят.

Главен комисар Христо Терзийски - директор на Главна дирекция "Национална полиция": Екипи от минимум двама човека ще работят с нашите уреди за скорост, ще следят за нарушения на водачи на автомобили. И искам да призова гражданите да спазват както законите за движение по пътищата, така и разпоредбите, които се налагат със заповедите на министъра на здравеопазването".

В навечерието на Великденските празници са проверени всички православни храмове. На 1281 от тях е обърнато по-специално внимание, защото те са категоризирани като средища, обекти, в които се събират повече хора, каза директорът на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" главен комисар Николай Николов. Обект на проверката са били, на първо място - създадената организация за пожарна безопасност, на второ - възможността за съвременна евакуация, и на трето място - бързото погасяване на евентуално възникнал пожар.

Главен комисар Николай Николов - директор на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението": Свещениците са получили инструкции за правилно и безопасно поведение по време на празниците. Връчени са 148 писмени задължителни разпореджания за изпълнение от тях. За радост, те не са значими - свързани са с реорганизиране на евакуацията, по-скоро табели, и презареждане, проверка на противопожарните уреди за първоначално погасяване. В 28 от най-значимите обекти, където очакваме по-голямо струпване на хора, е организирано денонощно оперативно дежурство - ще бъдат налице противопожарни автомобили и други специфични наши средства. 501 човека са били ангажирани с тази операция.

Той призова хората да бъдат внимателни със свещите.

Директорът на СДВР старши комисар Георги Хаджиев заяви, че СДВР ще охранява прилежащите около храмовете територии, а организацията вътре в самите храмове е ангажимент на църквата. **Пред по-големите храмове ще бъдат изградени КПП-та**, на които ще се отделят потоците от граждани.

Старши комисар Георги Хаджиев - директор на СДВР: Взето е решение за частични ограничителни мерки на територията на кварталите "Фириповци" и "Факултета". Към момента има изградени 23 КПП-та в квартал "Факултета" и 5 КПП-та в квартал "Филиповци".

Същевременно вътре в кварталите ще се осъществява контрол за спазване на тези мерки, а именно недопускането на струпване от хора на едно място, задължителното носене на маски и недопускане безцелното движение на хора на територията на самите квартали.

Пропускателният режим ще бъде както до момента се осъществява на входовете на областните центрове, а **допускането ще става при 3 хипотези: постоянният адрес на гражданина, полагане на труд и по здравословни причини.** Ще се изискват както документи за самоличност, така и служебни бележки от работодателя.

✓ **Георги Ангелов, икономист: Струва ми се, че сме минали най-лошото**

Първоначалният шок, когато всичко беше спряно като покупки, освен храната, полека се преодолява и се връщаме към по-нормална ситуация, отбеляза икономистът Георги Ангелов в "Още от деня".

Георги Ангелов: Има мерки, има отстояния, има маски, но това не пречи да отидеш на фризьор, да отидеш в някое магазинче, да си купиш нови обувки, ако са скъсат...

Според него може би сме минали най-тежкото от гледна точка на потреблението, както и на индустрията. Нашите заводи затвориха, защото затвориха автомобилните заводи в Германия, но вчера отвори първият автомобилен завод в Чехия, следващата седмица се очаква още няколко да отворят и вероятно в началото на май по-масово ще видим отваряне в Западна Европа на автомобилни заводи, съответно нашите заводи, които произвеждат части и компоненти, също постепенно през май ще започнат да работят, прогнозира Георги Ангелов.

Георги Ангелов: Струва ми се, че сме минали най-лошото. Това не означава, че тръгваме към бързо възстановяване, но не се сричаме толкова, колкото през месец март.

Един отрасъл не се възстановява и няма скоро да се възстанови и това е туризмът и най-вече международният туризъм, каза икономистът.

Какви са пораженията в икономиката у нас в сравнение с най-засегнатите от коронавируса страни, като Италия и Испания, каква е ситуацията в Германия - вижте във [видеото](#).

✓ **Слаб или провален летен сезон очакват по Южното Черноморие**

Слаб или провален летен сезон прогнозират от туристическия бранш по Южното Черноморие. Според хотелиери и ресторантьори ще бъде необходим рестарт на бизнеса им, а много от малките заведения и хотели може и да фалират.

Въпреки хубавото време и започналите приготовления за лятото, очакванията за сезона не са оптимистични.

Гено Пухов, ресторантьор в Созопол: В момента няма какво да подготвяме, едва ли ще дойдат туристи юни месец.

Липса на ясна прогноза, на работна ръка и на адекватна помощ от държавата ще доведат до фалити, а много от малките заведения и къщи за гости може и да не отворят, казват собственици на обекти по морето.

Георги Тръпков, хотелиер в Поморие: По принцип смятам, че сезон няма да има. Просто ние всички ще се опитаме да рестартираме своя бизнес, леко да заработим.

Йордан Илиев, хотелиер в Созопол: Спряхме търсенето на персонал, по това време вече този баасейн е пълен, всичко е отработено, персоналът работи, стаи са почистени.

От бранша са скептични по отношение и на мярката 60/40, която според тях е непригодна за туристическия бранш.

Георги Тръпков: Резервите, които имаме, не могат да бъдат резерви, с които можем да издържаме нашия екип в продължение на два, на три месеца и т.н.

Йордан Илиев, хотелиер в Созопол: Сега ще пуснем документи за един човек, за управител, защото зимата нямаме кой знае какъв персонал.

Призивите на специалистите в туризма са държавата да помогне на хората, които все пак биха дошли за няколко дни на море.

Кирил Спасов, концесионер на плажа в Несебър: Ако се намалят таксите до някакъв процент, ние пък концесионерите да помислим за вариант за тази година да намалим таксите за чадърите и шезлонгите.

Специалистите в туризма очакват минимално търсене и предлагане на родния туристически продукт през този летен сезон.

✓ **Министрите на отбраната на НАТО обсъдиха взетите мерки за справяне с COVID-19**

Заместник министър-председателят по обществения ред и сигурността и министър на отбраната на Република България Красимир Каракачанов участва в извънредна среща на министрите на отбраната на страните-членки на НАТО. Срещата се проведе чрез видеоконферентна връзка, осъществена от служба „Военна информация“.

Министрите на отбраната на Алианса обсъдиха взетите мерки за справяне с COVID-19 и планирането на по-нататъшни действия на НАТО в подкрепа на съюзници и партньори. Бяха разгледани и ефектът от кризата в средносрочен и дългосрочен план, както и поддържането и засилването на капацитета за възпиране и отбрана на Алианса. Дискусията обхваща също противодействието на дезинформацията и пропагандата, свързани с пандемията от COVID-19.

В изказването си министър Каракачанов изтъкна, че всеки работещ механизъм в Алианса за по-добра координация на усилията на съюзниците, както и рационалното използване на съюзните способности, са особено важни за крайния успех. Той изрази увереност, че засилената координация и сътрудничество между НАТО и Европейския съюз значително ще допринесат за справянето с евентуални бъдещи кризи от подобен характер.

Министърът на отбраната подчерта, че настоящата криза не бива да се превърне в криза на сигурността и отбраната и основният фокус на НАТО следва да остане изпълнението на вече взетите решения относно възпиращия и отбранителен потенциал на Алианса.

Министър Каракачанов препотвърди ангажиментите на България както по участието в мисиите и операциите на НАТО, така и по отношение на целите за способности, което е постижимо чрез ефективно изразходване на финансовите ресурси, както и чрез споделянето на знание и опит и коопериране между индустриите на съюзниците. В този контекст той отбеляза, че настоящата криза показва изключителната важност на повишаването на взаимодействието и взаимното допълване между военните и гражданските способности.

Дневник

✓ **Новият водопровод до Перник не може да се ползва пълноценно, обяви екоминистърът**

Новата тръба, по която се доставя рилска вода през София към Перник, не може да се ползва пълноценно. Такова оплакване е получил министърът на екологията Емил Димитров-Ревизоро от директора на ВиК дружеството в Перник. Пред БНТ той уточни, че всичко това е довело за 10 дни да се използва вода от яз. "Студена", която е била предвидена за 1 месец.

Новият водопровод от с. Мало Бучино до Перник е дълъг 12.5 км. Чрез него вода от язовир "Бели Искър" се пренасочва към Перник. С изграждането му беше предвидено градът да се захранва с 800 хил. кубика вода от София и 300 хил. кубика от яз. "Студена".

"В момента е обраното и се точи язовирът. Местното ВиК се е видяло в чудо. Водата от София влиза с голяма скорост и гърмят тръбите. За 10 дни похарчиха количеството вода от язовира, колкото за цял месец. В средата на лятото ще имаме проблеми, ако продължаваме така", каза Димитров.

"Ситуацията е такава, че направихме един голям водопровод, който в момента има проблеми с местното ВиК, че не може да го ползва пълноценно. Трябва да се направи резервоар, от който с нормално налягане да влиза водата в Перник. Такъв резервоар може да се изгради за 28 дни", каза още той.

✓ **Комисията за защита от дискриминация образува преписка срещу Горанов**

По жалба на адвоката Николай Хаджигенов Комисията за защита от дискриминация (КЗД) е образувала преписка срещу финансовия министър Владислав Горанов за определеното "маргинали", с което обясни изключването на самоосигуряващите се от мерките на правителството срещу разпространението на коронавируса, съобщава ["Дефакто"](#). Жалбата е за "неблагоприятно третиране", осъществено чрез тормоз по смисъла на Закона за защита от Дискриминация по признаците "лично и обществено положение". Председателят на комисията е приел, че жалбата отговаря на всички законови изисквания и я е разпределил за произнасяне на петчленен състав.

[На 24 март на брифинг в Министерския съвет](#) при обявяване на икономическите мерки за справяне с кризата от коронавируса, финансовият Горанов заяви: "Българските граждани, които са социално слаби, продължават да се ползват от системата за социална закрила. Тези граждани, които се опитат да запазят правоотношенията си с работодателите по време на кризата, техният работодател ще получи помощ от държавата. Тези граждани, които са маргинали и не попадат в нито една от описаните хипотези, те са социално изолирани и едва ли може да се направи много за тях".

Така в групата на "маргиналите" по думите на министъра се оказаха адвокати и нотариуси, архитекти, инженери, частните съдебни изпълнители, съдебните заседатели, експертите към съда и прокуратурата, лицензираните оценители, представителите по индустриална собственост и още куп свободно осигуряващи се професии.

✓ **Мавродиев е освободен от банката за развитие, другите смени се бавят**

Стоян [Мавродиев](#) е освободен от поста изпълнителен директор на Българската банка за развитие (ББР), а в партидата на банката в Търговския регистър (ТР) е депозирано решението за вписване на тази промяна (вписването обикновено отнема няколко дни).

От публикувания в регистъра документ се вижда, че надзорният съвет на банката е гласувал освобождаването му веднага в деня, в който премиерът разпореди да бъде уволнен.

На 8 април [Борисов обяви, че шефът на ББР ще бъде освободен](#) от поста и заедно с него работата си ще загубят и членовете на борда. Повод за решението стана публикация в седмичника "Капитал" за [заем от 75 млн. лв.](#), предоставен през март от държавната банка на дружество за събиране на лоши кредити. Информацията предизвика скандал, защото отпуснатият кредит противоречи на изискванията за икономически мерки, обсъждани от управляващите, на европейските препоръки за действията на банките в кризата и е необичайна практика за финансиране през банки. А от ръководството на ББР дадоха противоречиви обяснения.

Смените на другите членове на управителния съвет - Румен Митров и Николай Димитров - обаче още не са станали или поне няма официална информация за тях.

Засега промените явно няма да засегнат надзорния съвет на банката, в който е и представителят на правителството - зам.-министърът на икономиката Лъчезар Борисов.

Един нов изпълнителен директор - от ПИБ

Междувременно днес от банката официално обявиха, че Живко Тодоров е новият изпълнителен директор и член на управителния съвет - факт, който стана известен още преди седмица.

Неговото назначение е било подготвяно преди смяната на Мавродиев, защото то е гласувано от надзорния съвет на банката на 6 април (вероятно с това може да бъде свързан коментар на финансовия министър Владислав Горанов, че банката ще получи допълнителен административен капацитет). Одобрението на Тодоров прави възможно и освобождаването на Мавродиев. По Закона за ББР институцията трябва да се управлява от минимум трима директори и максимум петима.

Все още не е известно кой ще заеме поста на Мавродиев и задвижени ли са смените на другите двама от борда. Би трябвало да има номинация, която да премине съответните законови одобрения и тогава да бъде назначена и след това да бъде освобождаван друг член на УС. Това обясни преди дни министърът на икономиката Емил Караниколов. Не е ясно дали съветът ще остане от трима членове, или ще бъдат увеличени до четири или пет.

След като бъде подменен съставът му, вътрешно те решават да изберат главен изпълнителен директор, който реално ще смени Стоян Мавродиев в тази роля.

От министерството на икономиката, принципал на банката, днес пред "Дневник" [потвърди само назначаването на Живко Тодоров](#). На въпрос има ли яснота дали ще бъде сменено цялото ръководство на институцията, както препоръча премиерът Бойко Борисов, от там обясниха, че "няма нови промени и в момента текат процедури в БНБ".

Караниколов каза преди седмица, че новото ръководство ще провери отпуснатия заем, предизвикал скандала.

Той фокусира отново и проблемите с банката за развитие и нейното управление - тя финансира основно избрани фирми. Кредитирани с над 150 млн. лв. са дружества, част от които свързвани с близкия до ДПС Румен Гайтански-Вълка и депутатата от ДПС Делян Пеевски, припомни по повод "Капитал".

Кой е новият член на борда

Живко Тодоров влиза в банката в разгара на скандала и в момент, в който държавата увеличава капитала ѝ със 700 млн. лв., за да подпомогне малкия и средния бизнес и останалите без работа граждани в период на икономическа криза заради разпространението на коронавируса. Според официално разпространената му биография той е финансист с дългогодишна практика в българската банкова система. Притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от УНСС в София, както и Executive MBA от Hult International Business School в Лондон.

Кариерата му започва през 1997 г. в ING Bank - клон София, където до 2012 г. заема последователно длъжностите оперативен счетоводител, финансов контролер, главен финансов директор и член на управителния съвет за България, посочват от ББР. В периода 2012-2014 г. е назначен за главен финансов директор и член на УС на Алфа Банк - клон България.

От юни 2014 до март 2020 г. е главен финансов директор и член на управителния съвет на Първа инвестиционна банка, където отговаря за ресорите финанси, счетоводство, връзки с инвеститорите, трейдъри и финансови институции, кореспондентски отношения. През 2018 г. получава награда за финансов директор на годината от списание Forbes и EY България в категорията "Стратегия за развитие на финансовата функция", посочват във визитката му ББР.

✓ **Брекзит, Сирия, Йемен: какво забравихме заради коронавируса?**

Разпространението на коронавируса по света и в България прикова вниманието на обществото. Но какво се случи с други международни проблеми и събития в последния един месец, разказват кореспондентите на Би Би Си.

Брекзит

Великобритания формално напусна ЕС на 31 януари и сега е в преходен период, който трябва да продължи до 31 декември. По време на него би трябвало да текат преговори за бъдещите отношения между двете страни и правителството в Лондон настоява, че до края на годината трябва да има търговско споразумение. Но дори да не

постигне това, то няма да иска удължаване на преходния период, макар да има възможност той да продължи година или две повече.

Засега е минал само един кръг търговски преговори. Втори трябва да се проведе тази седмица чрез видеовръзка.

Сирия

Засега примирието в Идлиб продължава. Споразумението от 5 март между Русия и Турция сложи край на една опасна ескалация, в която Анкара изпрати хиляди свои войници през границата в опит да спре сирийската офанзива в последната провинция, която още не е под нейна власт. "Нито Турция, нито Русия смятат примирието да продължи дълго", коментира анализаторът към Международната кризисна група Дарин Халифа. "Ключови въпроси са нерешени" - сред тях и бъдещето на джихадистката групировка "Хаят тахир ал-Шам".

Близо 1 млн. бежанци живеят там на палатки или под открито небе и на практика нямат защита от вируса.

Изборите в САЩ

В продължение на месец първичните избори на демократите бяха замразени, докато основният опонент на бившия вицепрезидент Джо Байдън - Бърни Сандърс, не се отказа от надпреварата и не подкрепи конкурента си. Бившият президент Барак Обама също подкрепи публично Байдън, както и повечето от доскорашните му конкуренти, в ясно послание, че партията трябва да се обедини, за да се противопостави на Тръмп през ноември.

Не бе така на изборите през 2016 г., когато Сандърс така и не застана категорично зад Хилъри Клинтън. Под въпрос сега е кога точно и как Байдън и Тръмп ще бъдат официално номинирани от партиите си. Демократите вече изместиха националната си конвенция от юли за август, а републиканците - за края на същия месец. Но не е сигурно, че действително ще има възможност събитията да се проведат.

Йемен

Конфликтът в Йемен продължава вече шеста година и отдавна се смята за "забравената война". През последните седмици боевете се ожесточиха, а през 2016 г. в страната се разпространи епидемия от холера. Сега тя е изправена пред нова безмилостна болест, за която отново не е подготвена.

▼ "Дипломатия на маските" - новата китайска игра в Източна Европа

Когато първата пратка медицинска помощ от Китай за борба с коронавируса кацна в Белград, президентът на Сърбия беше там, за да целуне китайското знаме. В Унгария властите омаловажиха помощта от Европейския съюз и приветстваха помощта от Пекин. В Чехия президентът заяви, че само Китай е бил насреща, докато вирусът се е разпространявал.

За разлика от други места, където Китай се мъчи да излъска имиджа си, опетнен от първоначалния му подход за справяне с коронавирусната епидемия, Пекин няма никакви проблеми да поддържа трудно извоюваните си позиции в Източна Европа, където се бори за влияние с ЕС, както и с Русия в страни като Сърбия.

Китай беше критикуван от мнозина на запад заради несправянето си със здравната криза в началните етапи, дължащо се на политически мотивирано разтакаване, докато в същото време вирусът се разпространяваше с бясна скорост в една от големите китайски провинции и нейната столица Ухан. Сега Пекин се опитва да промени тези възприятия чрез "дипломатия на маските" - комбинация от политика на меката сила, политически послания и помощ, имащи за цел да го представят като щедър и полезен съюзник.

Китай от години засилваше своето политическо и икономическо влияние в Югоизточна Европа с помощта на глобалните си инвестиционни проекти в рамките на инициативата "Един пояс, един път". Излъскването на имиджа след епидемията намери благодатна почва в страни като Унгария и Сърбия, чиито популистски лидери развиват близки отношения с Москва или Пекин.

Доставките с помощ предизвикаха овации и в Италия, Испания, Нидерландия и Словакия, макар че някои от доставените комплекти с тестове за коронавирус и маски за лице се оказаха дефектни. "Трябва да сме наясно, че

има и геополитическа компонента, включително борба за влияние,

чрез създаването на изкривени представи и чрез политиката на щедрост", написа наскоро в блог първият дипломат на ЕС Жозеп Борел, визирайки Китай. "Въоръжени с фактите, ние трябва да защитим Европа от нейните клеветници", добави той.

Китайските власти многократно отричаха Пекин да се стреми да извлече политически дивиденди с предоставянето на медицинска помощ на други страни, заявявайки, че тези твърдения произтичат от дълбоко вкоренено неразбиране на Запад на намеренията на Китай. Докато 27-те от ЕС бяха заети да се борят с вируса на фона на недостиг на оборудване и предпазни средства, доставките от Китай бяха хвалени, дори и когато за тях беше заплащано.

В Сърбия, страна кандидатка за членство в Евросъюза, властите и държавните медии омаловажаваха милионите евро субсидии и заеми от Брюксел и хвалеха пратките, даренията и покупките от Китай. Опозиционни формации поискаха помощта от страна на Пекин да бъде разкрита и съпоставена с очевидно доста по-голямата европейска помощ, но тези призови бяха negliжирани.

Прокитайският разказ включваше билбордове в подкрепа на китайския президент Си Цзинпин, когото сръбският му колега Александър Вучич редовно нарича свой "брат". "Европейската солидарност не съществува. Само Китай може да помогне", каза миналия месец Вучич, докато обявяваше извънредно положение, което му предостави разширени правомощия за времето на здравната криза.

Въпреки всичко предложение на сръбския премиер да бъде издигнат паметник в чест на отношенията на страната с Китай по време на епидемията предизвика негативни реакции сред някои прозападно настроени сърби. "Трябва ли да издигаме паметници на тези, които предизвикаха глобалното разпространение на пандемията, включително (в) Сърбия, и в същото време лъжеха", попита един коментатор. Както Сърбия, така и Унгария са важна врата към Европа за Китай чрез китайските инфраструктурни и инвестиционни проекти.

Китайските инвестиции в Сърбия включват заеми за приблизително 6 милиарда долара за строеж на магистрала, жп линии и електроцентрали, както и договори за изграждане на телекомуникационни мрежи пето поколение и закупуване на оборудване за следене чрез лицево разпознаване. Американски представители предупредиха, че дипломатията на Пекин на "дългови капани", може да струва на тези страни суверенитета им, ако не обслужват заемите си.

Авторитарното правителство в Унгария многократно е хвалило Китай и други азиатски страни, благодарейки им за това, че доставят маски, апарати за обдишване и друго оборудване, необходимо по време на пандемията. В същото време унгарският премиер Виктор Орбан и министри омаловажиха помощта от другите еврочленки и от съюза като цяло. Те омаловажиха и критиките към извънредните правомощия, предоставени на унгарското ръководство за времето на обявеното заради пандемията извънредно положение. "Цяла Европа, включително Западна Европа, винаги е извънредно критична и често пъти е готова да поучава и да чете лекции за същността на демокрацията, (но) накрая всички се редят на опашка в Китай за стоките, нужни им за да предпазят здравето си", каза миналата седмица в унгарския парламент външният министър Петер Сиярто. "Така че е възможно след края на коронавируса европейската политика в сферата на източните отношения да се наложи да бъде леко преоценена", заяви той.

Група експерти, наблюдаващи присъствието на Китай в Югоизточна Европа, предупредиха в доклад от този месец, че "Китай е все по-активен в политическата, икономическата и социалната сфера" в региона. Чешкият президент Милош Земан, известен с проруските и прокитайските си възгледи, заяви в телевизионно обръщение на 19 март, че "Китай е единствената страна, помогнала на Чехия за доставянето на (предпазно) оборудване".

Експертът по Китай Мартин Хала го контрира, критикувайки това, което нарече "огромна пропагандна кампания около така наречената помощ" от страна на Пекин. Той каза пред чешката обществена телевизия, че това не е помощ, а "обикновена търговска доставка".

[В. Монитор](#)

✓ Боросов: Поклон пред визионерите, които положиха стабилна основа за развитието ни

Президентът Румен Радев: Свободното развитие на обществото изисква върховенство на закона

Премиерът Бойко Борисов поздрави юристите с професионалния им празник по повод деня на Конституцията. Същото малко по-късно направи и президентът Румен Радев.

"Преди 141 години е приета Търновската конституция, която бе една от най-демократичните в Европа. Поклон пред визионерите, които положиха стабилна основа за развитието на България! Поздравявам юристите за професионалния им празник", написа Борисов в профила си във Фейсбук.

Президентът Румен Радев пък поздрави юридическата общност, като изтъкна, че създаването на условия за свободното развитие на обществото изисква върховенство на закона и политическа мъдрост.

„Актуални за всяко време остават установените в Търновската конституция неприкосновеност на личността, на кореспонденцията и собствеността, свободата на печата, върховенството на закона и равенството пред него“, заявява държавният глава.

Президентът посочва, че в дневния ред на възродената ни държава още през 1879 г. с основния закон е заложено „демократичното начало“, което трябва да бъде следвано и преоткривано и днес. Пренесен чрез духа и буквата на действащата Конституция е заветът на учредителите - да бъде отстоявана българската идентичност и народният суверенитет, заявява Румен Радев. Президентът отбелязва, че съвременната държава е конституционно обвързана да създава условия за свободното развитие на човека и на гражданското общество.

„Посоката е зададена. Следването ѝ изисква както върховенство на закона, така и политическа мъдрост“, допълва той.

По повод професионалния им празник президентът посочва, че българските юристи и съдебни служители, прилагайки и пазейки правото и Конституцията, ежедневно отстояват и правовата държава. „На вас е поверена отговорността за обективно и безпристрастно прилагане на закона, ваше е и призванието да давате защита и да постигате справедливост“, обръща се Румен Радев към юридическата общност у нас.

✓ Испания отчете 84% спад в продажбите на бензин след ограниченията заради коронавируса

Потреблението на бензин в Испания рязко се е понижило по време на карантината заради коронавируса, предаде Ройтерс. Испанците са купували с 84% по-малко бензин през четвъртата седмица от ограниченията спрямо последната седмица преди налагането им.

Тъй като много от пътищата в страната са празни, а производствените линии в заводите са спрени, общите продажби на бензин в Испания през периода от 5 до 12 април бяха с 84% по-ниски, отколкото през седмицата от 8 до 14 март. Това сочат днешните данни на министерство на екологичния преход и демографските въпроси. Сблъсквайки се с една от най-лошата епидемия от COVID-19, Мадрид постави под карантина в домовете им повечето хора на 14 март и блокира икономиката за две седмици в началото на април. Правителствените данни показват, че продажбите на дизел и керосин са се понижили с 62% и 93% съответно през седмицата, завършила на 12 април, а потреблението на бензин с 20%. Карантината е спомогнала да се забави темпът на заразяване в Испания, според властите. Страната регистрира 177 633 случая на заразяване с COVID-19 и е изпреварена единствено от САЩ по този показател. Смъртните случаи са 18 579 , което я нарежда на трето място по брой жертви след САЩ и Италия.

✓ В коя страна хората са най-защитени от коронавируса?

Най-безопасна в Европа се оказва Германия, в рамките на ЕС България остава по-назад

В много страни хората се страхуват за живота и икономическото си съществуване по време на породената от коронавируса криза. Тези, които живеят в Израел и Германия, са сравнително добре позиционирани. Според нова класация Федералната република в момента е най-сигурната и стабилна държава в Европа и втората по безопасност в света. Само Израел управлява кризата по-добре според класацията за страните на **лондонската Deep Knowledge Group (DKG)**.

България, уви, не влиза в ТОП 40 на най-безопасните по отношение на Covid-19 страни в света, а в европейски контекст се намира в по-долната половина, след Швеция, Португалия и Франция, но преди Румъния, Андора, Великобритания, Сан Марино, Италия и Испания.

Анализаторите на данни са събрали различна по вид информация - кога са влезли в сила ограниченията за излизане, дали е имало много нарушения, степента на ограниченията за пътуване, налище ли са всеобхватни тестове за Covid 19 и как са оборудвани болниците. Германия се справя особено добре по отношение на кризисния мениджмънт на правителството. Тук например са важни функционирането на кризисните щабове и мобилизирането на бърза помощ. В европейско сравнение след Германия се нареждат Швейцария и Австрия. Италия и Испания са на последните места. В глобално сравнение с общо 40 индустриализирани и развиващи се страни - като Африка и Южна Америка не са обхванати, място в дъното намират предимно страни от Югоизточна Европа като Латвия, Словакия и Словения. В класацията от над сто страни, върху която мозъчният център все още работи, например, САЩ са едва на 70-о място. Сред първите десет държави в света малко зад Израел и Германия са Южна Корея, Австралия и Китай.

„В сравнение с други страни, Германия в момента има най-доброто класиране по отношение на сигурността и стабилността в Европа и също така е една от водещите държави в света по отношение на управление на кризи“, обяснява пред Spiegel експертът по данни Димитри Камински, основател на DKG. „Германия е изключително ефективна, като се има предвид първоначално високите нива на инфекции, след което тя успя да спре болестта да се разпространява допълнително, без да достигне нивото на други страни. Това ще даде на Германия значителни икономически ползи след пандемията“.

Мозъчният тръст DKG използва публични източници на данни за своята класация, например от Световната здравна организация или от университета „Джон Хопкинс“, и ги използва за захранване на алгоритъм.

✓ Безработицата тръгна нагоре в месеца на въвеждане на извънредното положение

През март показателят нараства до 6,7%, съчат данните на Агенцията по заетостта

Очакванията за ръст на безработицата след въвеждането на извънредно положение вече се виждат в официалната статистика. След като безработицата в България през февруари регистрира минимален спад от 0,1% до 6,2%, през март тръгна нагоре.

За сравнение, регистрираната безработица в България през януари беше 6,3%.

Равнището на регистрираната безработица в България през март е 6,7%, отчита Агенцията по заетостта (АЗ). Сравнението на месечна база показва увеличение от 0,5 пункта, а на годишна база нарастването е с 0,8 процентни пункта.

Съществено влияние върху динамиката на безработицата оказват мерките за ограничаване разпространението на коронавируса в страната и въведеното на 13 март извънредно положение, посочват от агенцията.

Общият брой на безработните в бюрата по труда към края на март е 220 072, като спрямо февруари регистрираните са със 17 572 повече. Увеличение с 25 469 лица се наблюдава и спрямо същия месец на 2019 г., отчита статистиката на АЗ.

За ползване на посредничеството и услугите на бюрата по труда през март са се регистрирали 38 869 безработни лица, като 26 286 от тях – в периода след въвеждане на извънредното положение.

Новорегистрираните лица, които са отпаднали от заетост през месеца, са 23 673, като 14 466 от тях са посочили като причина кризата с коронавируса. Сред новорегистрираните безработни през март най-голям дял заемат тези, освободени от сектор хотелиерство и ресторантьорство (46.4%), следвани от търговия (18.8%) и преработваща промишленост (11.3%).

Постъпилите на работа безработни през месеца са 16 835, като 92,7% от тях са устроени в реалната икономика.

След въвеждането на извънредното положение работа са започнали 6 598 лица. През месеца други 458 търсеци работа от групата на пенсионерите, учащите и заетите също са намерили своето ново работно място чрез бюрата по труда.

През март работа на субсидирани работни места са започнали 1222 лица от рисковите групи – 736 по програми и мерки за обучение и заетост и 486 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Заявените работни места на първичния пазар на труда през март са 14 757, като 86,2% от тях са в частния сектор. Най-голям дял свободни работни места са заявени в хотелиерството и ресторантьорството (21,1%), преработващата промишленост (21%), търговията, ремонта на автомобили и мотоциклети (12,5%), селско, горско и рибно стопанство (8,6%) и административни и спомагателни дейности (8,5%).

След въвеждането на извънредното положение броят на заявените свободни работни места в бюрата по труда е 5 757, като преобладават тези за персонал, полагащ грижи за хора (детегледачи, болногледачи, санитарни, лични и здравни асистенти).

Продължава да се търси персонал за туризма (персонал, обслужващ хотели, камериерки, озеленители, кухненски работници), като стартът на наемането е обявен за след 15 май.

Търсят се още специалисти в областта на информационните и комуникационните технологии, обслужващи кол центрове, касиери и продавачи в хранителни магазини, както и работници по събиране и обработка на отпадъци.

Очаква се голям ръст на безработицата вследствие на кризата с коронавируса. Но какъв ще бъде той не може да се прогнозира. Това е мнението на социалния министър Деница Сачева.

Според зам.-министъра на труда и социална политика Зорница Русинова най-голям ръст на безработицата ще има лятото и есента.

✓ Съдът пусна Нено Димов под домашен арест

Решението обаче не е окончателно, бившият министър ще остане под стража до произнасянето на вторинстанционния Апелативен специален съд

Специализирания наказателен съд промени мярката за неотклонение на бившия министър на околната среда и водите Нено Димов от "постоянен" на "домашен" арест, съобщава БНР. Мярката съдът определи в онлайн заседание. Решението обаче не е окончателно. Нено Димов ще остане под стража до произнасянето на вторинстанционния Апелативен специален съд.

След днешното заседание съдът се солидализира със становищата на страните, че не е налице реална опасност от укриване предвид образованието, трудовата ангажираност на обвиняемия преди мярката му за неотклонение и неговия постоянен адрес. Съдът обаче прецени, че е налице, макар и в много ниска степен, има реална опасност от извършване на престъпление с оглед необходимостта от назначаване на експертиза по делото за установяване на щетата, посочена в обвинението.

Припомняме, че обвинението към Димов е за умишлена безстопанственост, довела до водната криза в Перник. Според прокуратурата той съзнателно е допуснал предприятията в региона да получават вода за сметка на битовите абонати. Според съдиите действията на Нено Димов са уронили и доверието в начина на функциониране на изпълнителната власт.

Битовите абонати са плащали по 2 лева за кубик вода. Ако Нено Димов бе спрял подаването към промишлените предприятия, то в яз. „Студена” са щели да останат над 7 милиона кубика, изчисляват от обвинението. Количеството е напълно достатъчно да задоволи нуждите на региона.

✓ НСИ отчита годишна инфлация от 3% през март. На месечна база - дефлация

Индексът на потребителските цени за март 2020 г. спрямо февруари 2020 г. е 99.4%, т.е. месечната инфлация е минус 0.6%, сочат данни на Националният статистически институт (НСИ).

Инфлацията от началото на годината (март 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е 0.4%, а годишната инфлация за март 2020 г. спрямо март 2019 г. е 3.0%

Средногодишната инфлация за периода април 2019 - март 2020 г. спрямо периода април 2018 - март 2019 г. е 3.2%.

През март 2020 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

Увеличение

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - с 0.1%;
- здравеопазване - с 0.1%;
- ресторанти и хотели - с 0.3%;
- разнообразни стоки и услуги - с 0.1%.

Намаление

- облекло и обувки - с 1.5%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - с 0.5%;
- транспорт - с 2.7%;
- съобщения - с 1.3%;
- развлечения и култура - с 4.1%;

Без промяна

- алкохолни напитки и тютюневи
- образование

През март 2020 г. са намалели цените на следните хранителни продукти: зърнени закуски - с 0.7%, месо от едър рогат добитък - с 0.4%, свинско месо - с 1.5%, малотрайни и трайни колбаси - съответно с 0.1 и 0.3%, прясна и охладена риба - с 0.7%, пълномаслено прясно мляко - с 0.9%, домати - с 9.4%, краставици - с 9.6%, зрял лук - с 1.3%, листни зеленчуци - със 7.4%, маслини - с 0.8%, гъби - с 0.1%, зрял боб - с 1.2%, сушени зеленчукови подправки - с 0.4%, кафе - с 0.5%, чай - с 0.1%, бира - с 0.6%, и други.

В същото време са се увеличили цените на: ориз - с 1.9%, брашно - с 1.0%, хляб - с 0.8%, макаронени изделия - с 1.7%, месо от домашни птици - с 1.0%, мляно месо (кайма) - с 0.6%, нискомаслено прясно мляко - с 2.2%, кисели млека - с 1.1%, сирене - с 0.4%, кашкавал - с 1.1%, извара - с 1.5%, яйца - с 0.9%, млечни масла - с 2.1%, олио - с 0.1%, ябълки - с 4.5%, цитрусови плодове - с 1.6%, зеле - с 3.1%, зрял чесън - с 2.4%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 1.9%, леща - с 3.4%, картофи - с 1.9%, захар - с 0.2%, оцет - с 1.9%, сол - с 2.3%, газирани напитки - с 1.6%, плодови сокове - с 3.6%, ракии - с 0.5%, вина - с 0.2%, и други.

В групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: централно газоснабдяване - с 0.1%, газообразни горива за битови нужди - с 0.2%, въглища - с 1.6%, дърва за отопление - с 0.6%, течни препарати за почистване на дома - с 1.6%, дизелово гориво - с 5.5%, автомобилен бензин А95Н - с 5.1%, автомобилен бензин А100Н - с 3.4%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 3.6%, телекомуникационни услуги - с 1.5%, стоки за домашни любимци - с 1.2%, козметични продукти - с 1.3%, автомобилни застраховки - с 0.2%, и други.

Увеличение в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано при: наеми за жилища - с 0.1%, водоснабдяване - с 0.4%, събиране и изхвърляне на битови отпадъци - с 0.7%, препарати за почистване на съдове - с 0.8%, пътнически железопътен транспорт - с 0.5%, продукти за лична хигиена - с 1.2%, банкови услуги и такси - с 1.7%, и други.

Цените на лекарствените продукти и на лекарските услуги са се увеличили съответно с 0.1 и 0.3%, а цените на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец.

✓ Танева: Мерките за повече българска продукция по магазините ще са в сила до 31 декември

„Засега мерките да има повече българска продукция по магазините ще са в сила до 31 декември“. Това заяви на брифинг в МС министърът на земеделието Десислава Танева. Тя допълни, че ѝ се иска тези мерки да продължат и след извънредното положение.

„Продължаваме да следим как ще се развие ситуацията. Част от мерките, които взимаме, включително и постановлението, което коментираме, е за смекчаване ударите от това намаление на потреблението вследствие на затворени сектори. В крайна сметка земеделският сезон или през есента ще имаме картина какво е станало през този сезон в условията на пандемия“, каза министър Танева и добави, че ако тя води война, то тя е за оцеляването на малките производители.

По думите ѝ, няма нито една изключена верига от наредбата. „Предоставихме и възможност секторите „Плод и зеленчук“ да получат 75% от обвързаната си подкрепа като предварителен кредит с 2% лихва с цел да продължат производството си. Настоящата пандемия ни принуждава да вземем бързи, ликвидни мерки с цел минимизиране на щетите от загубата на свитите пазари“, каза още Танева.

Вторият пакет от мерки е насочен към сектор „Растениевъдство“, който има възможност да кандидатства по европрограми за закупуване на хладилници и друга техника, да им бъде изплатена авансово субсидията, за да отговорят

на изискванията на търговските оператори за излагане на продукцията. „Не всички малки производители са готови да изпълнят изискванията на търговците, те ако бяха готови, нямаше да има мерки за такава подкрепа. В момента най-важното е да се погрижим за хората, които са финансово неустойчиви“, обясни земеделският министър.

„Сутринта, заедно с премиера, проведехме видеоконферентна връзка с представители на различни сектори в земеделието. Срещата бе по отношение на приетото постановление на МС за създаването на регионални "къси канали" за доставка в търговските вериги. Вчера се прие и определението за обхвата на търговските обекти, които ще попаднат в постановлението. Става въпрос за всеки оператор, който има над 10 обекта“, каза още Танева. По думите ѝ е много важно да минимизираме изхвърлянето на храна.

Земеделският министър съобщи още, че са изплатени 145 милиона лева помощи на земеделските производители. Очаква се на 27 април да започне и подкрепа за биопроизводството по Мярка 11.

„Помолихме за списъци на оранжерии и ферми, от които да купуваме продукция. От 13 март насам сме предложили на доставчиците, с които работим много къси срокове за плащане – между 7 и 14 дни. Имам уверение и от други търговски вериги, че и те правят същото“, заяви Милена Драгийска, управител на „Лидл България“. И допълни, че в тази кризистна ситуация трябва да се отворят максимално много канали, които да разрешат проблема „Българските производители може да са спокойни. Тази подкрепа е изключително важна в този момент и поискаме от МЗХ да скъсим пътя на комуникация, за да помогнем на най-спешните, които утре могат да извадят продукцията и на които е отказан износ“, коментира Драгийска.

„Сега трябва да се намери най-добрата уредба, за да са от полза на цялото общество“, коментира Георги Гърневски, ръководител на проекта на Метро за директна работа с производители на плодове и зеленчуци.

Министър Танева каза, че е добре мерките да продължат и след извънредното положение, като Министерството на земеделието и храните има готовност да съдейства с регистрите на производителите.

✓ ЕК одобри помощ от 770 млн. евро за запазване на работните места в България

Европейската комисия одобри предложената от България схема за помощ от 770 милиона евро за запазване на работните места в областите, засегнати най-силно от мерките срещу епидемията от Ковид-19. Схемата е одобрена според временните правила за държавната помощ. България е представила на ЕК схема за помощ чрез покриване на 60 на сто от разходите на дружествата за заплати (включително социалноосигурителните вноски, плащани от работодателите). Мярката е ограничена до дружествата с дейност в най-засегнатите от мерките срещу епидемията области, се посочва в съобщението. Такива области са търговията на дребно, туризма, пътническите превози, културата, спортните дейности, дейностите за развлечение и отдих, уточнява ЕК.

Изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия Маргрете Вестегер, която отговаря за политиката в областта на конкуренцията, заяви, че в тези трудни времена е изключително важно да бъде запазена заетостта в секторите, които са особено силно изложени на икономическите последици от пандемията от коронавируса.

"Това е важно за препитанието на много работници и ще позволи на европейската икономика да се възстанови бързо след кризата. Българската схема, която одобрихме, ще помогне на хиляди работници да запазят работните си места, а на предприятията да възобновят дейността си веднага щом обстоятелствата го позволят. Работим с държавите членки, за да гарантираме, че това се прави в съответствие с правилата на ЕС", каза още Маргрете Вестегер.

Комисията прие Временна рамка, която позволява на държавите членки да използват цялата гъвкавост, предвидена в правилата за държавната помощ, за да подпомогнат икономиката в контекста на избухналата пандемия от коронавируса. Във Временната рамка, изменена на 3 април 2020 г., се предвиждат следните **видове помощ, които държавите членки**

могат да предоставят:

1. Преки безвъзмездни средства, вливане на капитал, избирателни данъчни предимства и авансови плащания до 100 000 евро на предприятие с дейност в първичното производство на селскостопански продукти, 120 000 евро на предприятие с дейност в сектора на рибарството и аквакултурите и 800 000 евро на предприятие с дейност във всички останали сектори, за да посрещнат предприятията спешните си нужди от ликвидност. Държавите членки могат също да отпускат до 800 000 евро в номинална стойност безлихвени заеми на предприятие или гаранции по заеми, покриващи 100 % от риска, с изключение на първичното производство на селскостопански продукти и сектора на рибарството и аквакултурите, за които се прилагат ограничения от съответно 100 000 евро и 120 000 евро на предприятие.
2. Държавни гаранции за заеми, взети от предприятия, за да се гарантира, че банките продължават да отпускат заеми на клиентите, които се нуждаят от тях. Тези държавни гаранции могат да покрият до 90 % от риска по заеми, за да се помогне на предприятията да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции.
3. Субсидирани публични заеми с изгодни лихвени проценти за предприятията. Тези заеми могат да помогнат на предприятията да посрещнат непосредствените си нужди, свързани с оборотния капитал и инвестициите.
4. Предпазни мерки за банките, чрез които държавната помощ достига до реалната икономика, гарантиращи, че такава помощ се счита за пряка помощ в полза на клиентите на банките, а не за самите банки, и осигуряващи насоки за това как да се гарантира минимално нарушаване на конкуренцията между банките.
5. Публично застраховане на краткосрочни експортни кредити за всички държави, без да е необходимо държавата членка да доказва, че съответната държава временно е „непродаваема“.
6. Подкрепа за научноизследователската и развойната дейност (НИРД), свързана с коронавируса, за справяне с настоящата криза в здравеопазването под формата на преки безвъзмездни средства, подлежащи на връщане

авансови средства или данъчни предимства. За трансгранични проекти за сътрудничество между държави членки може да се предоставя премия.

7. Подкрепа за изграждането и модернизирването на съоръжения за изпитване с цел разработване и изпитване на продукти (в това число ваксини, апарати за вентилация и предпазно облекло), които са от полза за справяне с пандемията от коронавируса, до етапа на първото промишлено внедряване. Помощта може да бъде под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни предимства, подлежащи на връщане авансови средства и гаранции за недопускане на загуби. Предприятията могат да се възползват от премия, когато техните инвестиции се подкрепят от повече от една държава членка и когато инвестицията е приключила в срок от два месеца, след отпускането на помощта.
8. Подкрепа за производството на продукти за борба с пандемията от коронавируса под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни предимства, подлежащи на връщане авансови средства и гаранции за недопускане на загуби. Предприятията могат да се възползват от премия, когато техните инвестиции се подкрепят от повече от една държава членка и когато инвестицията е приключила в срок от два месеца, след отпускането на помощта.
9. Целенасочена подкрепа под формата на отсрочване на плащания на данъци и/или спиране на плащането на социалноосигурителни вноски за секторите, регионите или видовете предприятия, които са най-силно засегнати от пандемията.
10. Целенасочена подкрепа под формата на субсидии за заплатите на служителите за предприятията в секторите или регионите, които са пострадали най-много от пандемията от коронавируса, и които без тази подкрепа ще съкращават персонала.

Временната рамка дава възможност на държавите членки **да съчетават наличните мерки за подкрепа с изключение на заемите и гаранциите за един и същ заем и над праговете, предвидени в нея.** Тя също така дава възможност на държавите членки да съчетават всички мерки за помощ, предоставени съгласно Временната рамка, със съществуващите възможности на предприятията да бъде отпусната помощ *de minimis* в размер до 25 000 евро за три финансови години за тези от тях, които извършват дейност в сектора на първичното производство на селскостопански продукти, 30 000 евро за три финансови години за предприятия, извършващи дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, и 200 000 евро за три финансови години за предприятия, осъществяващи дейност във всички останали сектори.

Същевременно държавите членки трябва да се ангажират **да избягват прекомерното натрупване на мерки за подкрепа за едни и същи предприятия**, за да ограничат помощта до действителните им нужди. Освен това Временната рамка допълва многобройните други възможности, с които държавите членки вече разполагат, за да смекчат социално-икономическите последици от пандемията от коронавируса, в съответствие с правилата на ЕС за държавната помощ.

На 13 март 2020 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от COVID-19“, в което са описани тези възможности. Така например държавите членки могат да въведат общоприложими промени в полза на предприятията (напр. отложено плащане на данъци или субсидиране на работа при непълно работно време във всички сектори), които не попадат в обхвата на правилата за държавната помощ. Те могат също така да компенсират предприятията за вреди вследствие на пандемията от коронавируса и пряко свързани с нея. IP/20/661

Временната рамка **ще бъде в сила до края на декември 2020 г.** С цел гарантиране на правна сигурност Комисията ще прецени преди тази дата дали е нужно действието на Рамката да бъде удължено.

✓ ЕС представи пътна карта за поетапна отмяна на противоепидемичните мерки

Председателите на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен и на Европейския съвет Шарл Мишел представиха днес пътна карта за постепенна отмяна на противоепидемичните мерки, които бяха взети срещу на разпространението на коронавируса. Като отчита, че всяка държава има свои особености, европейската пътна карта установява следните основни принципи:

1. Подбирането на подходящия момент е от основно значение. При преценката дали е настъпил моментът да се започне разхлабване на мерките от ЕК препоръчват да се прилагат следните критерии:

- Епидемиологични критерии, които да показват трайно намаляване на разпространението на болестта и стабилизиране за продължителен период от време;
- Наличие на достатъчен капацитет на системите за здравеопазване, например като се отчитат степента на запълване на интензивните отделения и наличието на медицински персонал и материали;
- Подходящ капацитет за наблюдение, включително капацитет за масово тестване с цел бързо откриване и изолиране на заразените лица и капацитет за локализиране и проследяване.

2. Европейски подход. Въпреки че моментът и условията за отмяна на противоепидемичните мерки се различават в отделните държави членки, трябва да има обща рамка, която да се основава на:

- Достиженията на науката с фокус върху общественото здраве, като се отчита, че премахването на ограничителните мерки изисква да се постигне баланс между ползите за общественото здраве и социалните и икономическите последици;
- Координация между държавите членки, за да се избегнат отрицателни последици. Това е въпрос от общоевропейски интерес.
- Уважение и солидарност. Това е от съществено значение както за здравните, така и за социално-икономическите аспекти. Като минимум, преди да отмени мерките всяка държава членка следва да уведоми своевременно другите държави членки и Комисията и да вземе предвид тяхното мнение.

3. Поетапната отмяна на изолацията в домашни условия изисква съпътстващи мерки, сред които:

- Събиране на хармонизирани данни и разработване на надеждна система за докладване и проследяване на лицата, между които е имало контакт, включително с помощта на цифрови инструменти с пълно зачитане на неприкосновеността на данните;
- Увеличаване на капацитета за тестване и хармонизиране на методиките за тестване. Комисията, като се консултира с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, днес прие насоки относно различните диагностични тестове за коронавирус и техните характеристики;
- Увеличаване на капацитета и устойчивостта на националните системи за здравеопазване, по-специално за справяне с предвижданото нарастване на заразите след отмяната на ограничителните мерки;
- По-нататъшно укрепване на капацитета за осигуряване на медицинско оборудване и лични предпазни средства.
- Разработване на безопасни и ефективни лечения и лекарства, както и разработване и ускоряване на въвеждането на ваксина, която да сложи край на коронавируса.

В пътната карта са изброени конкретни **препоръки за следващите стъпки**, които държавите членки трябва да обсъдят при подготовката за отмяна на противоепидемичните мерки:

- Постепенно предприемане на действията за отмяна на мерките. Това трябва да се случва поетапно, като между отделните етапи трябва да има достатъчно време, за да се прецени въздействието.
- Мерките от общ характер трябва постепенно да станат целенасочени. Например защита на най-уязвимите групи за по-дълъг период от време; улесняване на постепенното възобновяване на необходимите стопански дейности; засилване на редовното почистване и дезинфекция на транспортните центрове, магазините и работните места; замяна на общите извънредни положения с по-целенасочени действия от страна на правителството, за да се гарантират прозрачност и демократична отчетност.
- Контролът по вътрешните граници също трябва да се отменя координирано. Ограниченията за пътуване и граничният контрол следва да бъдат премахнати, след като епидемиологичната обстановка в граничните региони се уеднакви в достатъчна степен, препоръчват от Брюксел.
- През втория етап външните граници може да бъдат отворени, след преценка на картината с разпространението на вируса извън ЕС.
- Възобновяването на стопанската дейност също трябва да се извърши постепенно: съществуват няколко модела, които може да бъдат приложени, например дейности, подходящи за извършване чрез дистанционна работа, икономическо значение, работа на смени и др. От ЕК са категорични, че не е уместно цялото население да се връща едновременно по работните си места.
- Поетапно ще се облекчава и режимът за събиранията на хора, като се вземат предвид особеностите на различните видове дейности, като например: училища и университети; стопанска дейност (продажби на дребно), с евентуално степенуване; мерки във връзка със социалните дейности (ресторанти, кафенета), с евентуално степенуване; масови събития.

Усилията за предотвратяване на разпространението на вируса трябва да продължат, като се провеждат кампании за повишаване на осведомеността с цел насърчаване на населението да поддържа въведените добри практики за засилена хигиена и социалното дистанциране, посочват от Брюксел.

Непрекъснато наблюдение и контрол над ефекта от мерките и готовност за връщане към по-строги противоепидемични мерки, ако е необходимо, препоръчват още от ЕК

Постепенната отмяна на противоепидемичните мерки трябва да бъде съпътствана от стратегическо планиране на възстановяването за съживяване на икономиката и продължаване на курса към устойчив растеж. Това включва създаване на условия за двойния преход към по-екологично и цифрово общество и извличане на всички поуки от настоящата криза във връзка с готовността и устойчивостта на ЕС. За тази цел Комисията ще разработи план за възстановяване въз основа на преработено предложение за следващия дългосрочен бюджет на ЕС (многогодишната финансова рамка) и на актуализираната работна програма на Комисията за 2020 г, казват в заключение от ЕК.

✓ Германия призова Европейския съюз да подкрепи млекопроизводителите

Германското министерство на селското стопанство призова Европейския съюз да предприеме действия в подкрепа на млекопроизводителите, които са изправени пред рязко намаляване на продажбите на мляко заради кризата с коронавируса. Министърът на земеделието Юлия Кльокнер е изпратила писмо до Европейската комисия с искане ЕС да предостави финансова подкрепа за съхранението в складове на мляко на прах, за да се помогне на млечния пазар да се възстанови от ниските цени в момента. Френският министър на земеделието отпрати подобен призив миналата седмица, припомня Ройтерс.

Въпреки временното увеличаване на продажбите на мляко в супермаркетите, цялостното търсене на мляко намаля заради затварянето на кафенета, ресторанти и други типове компании за хранене. Износът на млечни продукти на Германия също се е понижил, обяви фермерска асоциация.

"Производителите се страхуват, че по-слабият износ ще доведе до нов спад на цените. Освен това трябва внимателно да се следи пазарът на други селскостопански стоки като говеждо месо, плодове, зеленчуци и вино и при необходимост да бъдат взети подпомагащи мерки", допълни министър Кльокнер.

✓ Над 8 трилиона долара ще струва изплуването от COVID-кризата

Световната общност ще трябва да мобилизира над 8 трилиона долара за извънредни мерки за преодоляване на сегашната световна икономическа криза, заяви на пресконференция във Вашингтон управляващата директорка на Международния валутен фонд (МВФ) Кристалина Георгиева, цитирана от международните агенции.

"8 трилиона долара бяха задействани за толкова кратки срокове. Това е поразително", изтъкна Георгиева, коментирайки мерките за регулиране на кризата, породена от разпространението на коронавируса, посочва БТА.

"Ще бъдат необходими още повече, това е вярно. Колко повече ще зависи от това до каква степен ще се окажат ефективни извънредните мерки и колко бързо ще отстъпи вирусът", подчерта тя преди откриването на виртуалните пролетни срещи на МВФ и на Световната банка.

Кристалина Георгиева приветства приетите от много правителства данъчно-бюджетни мерки от 8 трилиона долара и вливането на ликвидности от централните банки на стойност над 6 трилиона долара. Според нея обаче предвид сериозността на кризата ще бъдат необходими още съществени усилия.

Икономиката на страните от Европа е пострадала особено силно в резултат на кризата с новия коронавирус, подчерта Георгиева, като допълни, че прогнозите за растежа през следващата година са мрачни. Тя изтъкна, че сега е моментът за европейска солидарност и това е което гражданите на Европа очакват от своите правителства и институции. Досега фондът е получил молби за извънредна финансова помощ във връзка с пандемията от 102 страни и територии, съобщи ръководителката на МВФ. Тя призова да се удвои извънредната финансова помощ на фонда, предназначена за смекчаване на отрицателните икономически последици от разпространението на коронавируса.

"Започнахме да се ориентираме към 50 милиарда долара, а сега стигнахме 100 милиарда", отбеляза Георгиева, изтъквайки че за рекордно кратко време вече са одобрени помощите за петнайсет страни. По прогноза на МВФ тази година световната икономика ще се свие с 3 процента.

✓ Европейските борси се оцветиха в червено на фона на икономическите прогнози на МВФ

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха понижения в ранната търговия вчера, след като Международният валутен фонд прогнозира тежка рецесия за редица европейски страни, както и свиване на брутният вътрешен продукт на Еврозоната с 7,5%, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се понижи с 5,98 пункта, или 1,79%, до 327,93 пункта, след бе напреднал с близо 8% от 6 април на фона на надеждите, че ограничителните мерки срещу коронавируса в европейските страни може да бъдат разхлабени в скоро време. Бенчмаркът е възстановил около 22% от пазарната си стойност, след като достигна 8-годишно дъно през март. Въпреки това индексът остава на 24% под февруарския си рекорд.

Немският индекс DAX записа спад от 217,83 пункта, или 2,04%, до 10 478,73 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се понижи с 121,7 пункта, или 2,1%, до 5 669,61 пункта. Френският измерител CAC 40 изтри 84,71 пункта от стойността си, или 1,87%, достигайки ниво от 4 439,2 пункта.

Според пазарният анализатор от FXTM Хан Тан, тъй като перспективите на пазара продължават да се белязани от огромна несигурност, не може да се правят заключения от движенията на борсите, в която и да е посока.

„Опасенията, че коронавируса може да навреди на потреблението и да промените навиците за харчене, остават“, добавя той.

Прогнозата на МВФ за свиване на световната икономика доведе до нов спад на цените на петрола, като книжата на Total SA, Royal Dutch Shell и BP поевтиняха съответно с 5,45%, 4,93% и 1,89%

Подиндексът SXEP, включващ компаниите от енергийния сектор, се понижи с 4,94%

Американските компании JPMorgan Chase и Johnson and Johnson дадоха начало на сезона на корпоративните отчети на фона на срива на бизнес активността заради кризата с коронавируса.

В Европа, акциите на холандският производител на техни за чипове ASML поевтиняха с 1,67%, след като компанията обяви нетна печалба от 391 млрд. евро за първото тримесечие на годината, докато анализаторите очакваха печалба от 534 млн. евро.

Книжата на холандската навигационната компания TomTom поевтиняха с 6,14%, след като тя обяви, че очаква по-малки приходи от автомобилния си бизнес през тази година.

Анализаторите очакват печалбите на компаниите от STOXX 600 да се свият с 22% на годишна база през първото тримесечие и с 34,2% през второто.

Ръст в САЩ

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса регистрираха повишения във вторник, на фона на оптимизма на инвеститорите относно перспективите за справяне с пандемията от коронавирус, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones отчете ръст от 558,99 пункта, или 2,39%, до 23 949,76 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 напредна с 84,43 пункта, или 3,06%, до 2 846,06 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна с 38,85 пункта, или 0,48%, до 8 192,42 пункта, записвайки първата си четиридневна серия от повишения от началото на февруари.

Ръстът на S&P 500 дойде на фона на скок с над 4% на технологичния сектор, след като книжата на Amazon достигнаха рекорден връх. Книжата на компанията поскъпнаха с 5,28% до 2,283.32 долара за акция.

„Гледайки фактите, смятам, че има причина да сме по-обнадеждени. Най-лошият сценарии вече е малко вероятен, а ако Apple и Google успеят да създадат платформа за проследяване на контактните лица, която да бъде приета от всички, като същевременно с това продължава и масовото тестване, икономиката може да заработи отново много по-скоро, отколкото мислехме преди около три седмици“, коментира Джим Крамър от CNBC.

След вчерашното рали S&P 500 е напреднал с 27,5% от дъното, отчетено на 23 март.

Сезонът на корпоративните отчети започна с докладите на JPMorgan Chase и Johnson & Johnson за първото тримесечие. Книжата на JP Morgan поевтиняха с 2,74%, след като банката обяви спад от 71% на печалбата на акции за първото тримесечие спрямо същия период на миналата година. Нетните приходи са се понижали с 3% до 29,1 млрд. долара. Акции на Johnson & Johnson поскъпнаха с 4,48%, след като компанията отчете по-добри от очакваното печалба и приходи. Фармацевтичния гигант също така обяви, че може да произведе до 900 дози ваксина срещу COVID-19 до април 2021 г. в зависимост от това как ще преминат нейните тестове.

Междувременно Wells Fargo отчете печалба от 1 цент на акция, докато анализаторите очакваха 33 цента на акция. Книжата на банката поевтиняха с 3,98%

Анализаторите очакват ръстът на печалбите от S&P 500 да намалее с 10,2% през първото тримесечие спрямо същия период на миналата година, сочат данни на Refinitiv.

Спад в Азия

Водещите борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха предимно понижения в сряда, след като Международния валутен фонд съобщи, че очаква световната икономика да се свие с 3% - най-големият срив на икономическата активност от времето на Голямата депресия от 30-те години на миналия век.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 отчете спад от 88,72 пункта, или 0,45%, до 19 550,09 пункта. Според прогнозата на МВФ японската икономика ще се свие с 5,2% през 2020 г.

„Международният валутен фонд прогнозира дълбока икономическа зима“, коментира Хаяки Нарита от Mizuho Bank. Според него обаче инвеститорите са игнорирали очакванията за ръст от 5,8% през следващата година.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite се понижи с 16,11 пункта, или 0,57%, до 2 811,17 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite изтри 9,28 пункта от стойността си, или 0,53%, достигайки ниво от 1 736,13 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng отчете спад от 290,06 пункта, или 1,19%, до 24 145,34 пункта.

Китай, откъдето започна епидемията от COVID-19, ще регистрира ръст на БВП от 1,2% през 2020 г., като по-рано МВФ прогнозираше 6-процентов икономически напредък за азиатската страна. През 2021 г. китайската икономика ще се повиши с 9,2%.

Австралийският индекс ASX 200 се понижи с 21,4 пункта, или 0,39%, до 5 466,7 пункта.

На борсата в Сеул индексът Kospi напредна с 31,32 пункта, или 1,72%, до 1 857,08 пункта. МВФ прогнозира спад от 1,2% на южнокорейската икономика през тази година, последван от ръст от 3,4% през следващата.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 6,58 пункта, или 1,43%, до 452,97 пункта. BGBX40 се понижи с 1,19 пункта, или 1,24%, до 95,13 пункта. BGTR30 изтри 6,34 пункта от стойността си, или 1,35%, достигайки до ниво от 462,67 пункта. BGREIT записа спад от 1,04 пункта, или 0,80%, до 129,10 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Сутрешен блок“

- Коронавирусът - последна информация от Щаба на живо
- Лекарите и ние - директорът на Александровска болница проф. Костадин Ангелов
- Производителите и кризата - къде ще отиде родната продукция?
- Европа и заразата - евродепутатът Андрей Новаков
- На Велики четвъртък - думи за вяра и смирение - епископ Сионий

БТВ "Тази сутрин"

- Как българин с коронавирус мина през две летища и се прибра от чужбина?
- На живо от затвореното село Паничерево - има ли нови данни за заразени с COVID-19?
- Как се събират дълговете в извънредното положение? Коментар на Мая Манолова;
- Ще бъде ли ограничено движението в столичните квартали „Факултета“ и „Филиповци“?
- Тервел Пулев на първа линия срещу коронавируса - защо стана доброволец в столична болница?

Нова телевизия „Здравей България“

- Ексклузивно: след като пребори коронавируса, говори първият полицаи, диагностициран с COVID-19.
- Как Тервел Пулев реши да стане доброволец в спешното отделение на болница?
- Опозиция по време на извънредно положение. Говори лидерът на БСП Корнелия Нинова.
- Повече български стоки в търговските вериги. Ще бъдат ли спасени от фалити българските производители?

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - стр. 1, 2, 3, 15 - България с най-малко болни в ЕС от COVID-19

в. Труд - стр. 1, 3 - САЩ: COVID-19 не е биооръжие

в. Телеграф - стр. 1, 4, 5 - Кризата отхапа по 350 лв. от втората пенсия

в. Монитор - стр. 1, 3, 4 - Държавата плаща да си сменим професията

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - стр. 5 - В блокираното село на болния беглец чакат още 50-тима гурбетчии

в. 24 часа - стр. 6 - Изненада - цените паднали в първия месец с извънредно положение

в. Труд - стр. 2 - Премиерът Бойко Борисов при инспекцията на АМ „Струма“: Задачата ми е да опазя българите живи и здрави

в. Труд - стр. 4 - Субсидии за Вериги, за да продават БГ зеленчуци

в. Телеграф - стр. 4, 5 - Увеличихме пиенето с 40%

в. Телеграф - стр. 10 - Арестуваха Волен Сидеров за 24 часа

в. Монитор - стр. 2, 3 - Пълна блокада на областните градове по Великден

в. Монитор - стр. 4, 5 - Шофьори масово с фалшиви декларации, че отиват на работа

Водещи интервюта

в. 24 часа - стр. 18, 19 - Мария Габриел, еврокомисар по иновации, научни изследвания, култура, образование и младеж: Клиничните тестове на най-обещаващите ваксини започват до юли

в. Труд - стр. 16, 17 - Разузнавачът генерал Тодор Бояджиев пред „Труд“: Москва размени Скрипал за семейство руски шпиони в САЩ

в. Телеграф - стр. 13 - Евродепутатът и председател на Младежкото ДПС Илхан Кючюк: Мерките у нас срещу COVID-19 са адекватни

в. Монитор - стр. 11 - Акад. Христо Григоров, председател на БЧК: Пандемията показва, че българинът е милосърден

Водещи анализи

в. 24 часа - стр. 17 - Корона страстите български

в. Труд - стр. 15 - Големият вирусен колапс

в. Телеграф - стр. 12 - Пир по време на чума

в. Монитор - стр. 10 - В момент на изолация нека превърнем душите си в храм.